

**ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΛΥΚΕΙΟ

**Διδακτικό Σενάριο
Επιμορφούμενου**

**ΣΧΕΔΙΑΖΩ ΜΕ ΜΟΛΥΒΙ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΟΥ ΜΕ
ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ**

**Σχεδιάζω τους εσωτερικούς χώρους του
σχολείου μου με ένα σημείο φυγής**

«Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Προγράμματα Σπουδών και το εκπαιδευτικό υλικό Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης»
με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5035542, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
«Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
2014-2020»

Περιεχόμενα

A: ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ.....	2
<i>A1. Τίτλος σεναρίου.....</i>	<i>2</i>
<i>A2. Γνωστικό αντικείμενο .....</i>	<i>2</i>
<i>A3. Τάξη στην οποία απευθύνεται .....</i>	<i>2</i>
<i>A4. Διάρκεια Εφαρμογής Σεναρίου .....</i>	<i>2</i>
B. ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2
<i>B1. Διδακτικοί στόχοι.....</i>	<i>2</i>
<i>Σύνδεση με το Πρόγραμμα Σπουδών .....</i>	<i>2</i>
<i>Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα .....</i>	<i>2</i>
<i>B2. Ενορχήστρωση της τάξης.....</i>	<i>3</i>
<i>B3. Υλικοτεχνική υποδομή .....</i>	<i>3</i>
<i>B4. Τεκμηρίωση του σεναρίου .....</i>	<i>3</i>
<i>Προστιθέμενη αξία λογισμικού/τεχνολογίας.....</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
Γ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	4
<i>Γ1. Πορεία διδασκαλίας.....</i>	<i>4</i>
<i>Φάση 1η .....</i>	<i>4</i>
<i>Φάση 2η .....</i>	<i>4</i>
<i>Γ2. Πρόσθετα στοιχεία.....</i>	<i>5</i>
<i>Πηγές.....</i>	<i>5</i>
Δ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	6
<i>Δ1. Φύλλο εργασίας.....</i>	<i>6</i>
<i>Δραστηριότητα 1: .....</i>	<i>6</i>
<i>Δ2. Αξιολόγηση – Ανατροφοδότηση .....</i>	<i>7</i>

A: ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

A1. Τίτλος σεναρίου

Σχεδιάζω με μολύβι το σχολείο μου με προοπτική.

A2. Γνωστικό αντικείμενο

Ελεύθερο Σχέδιο.

Θεματική ενότητα: «Προοπτική με ένα σημείο φυγή»

A3. Τάξη στην οποία απευθύνεται

Γ Τάξη Λυκείου

A4. Διάρκεια Εφαρμογής Σεναρίου

Τρεις (3) διδακτικές ώρες

B. ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

B1. Διδακτικοί στόχοι

Σύνδεση με το Πρόγραμμα Σπουδών

Το σενάριο αφορά στο Θεματικό Πεδίο «Η απόδοση του βάθους και της τρίτης διάστασης» του Προγράμματος Σπουδών και ειδικότερα στη Θεματική Ενότητα «Προοπτική με ένα σημείο φυγής. Τα αντιληπτικά στοιχεία που αποδίδουν το βάθος (μέγεθος, απόσταση μεταξύ των στοιχείων, μερική κάλυψη, θέση του αντικειμένου μέσα στη ζωγραφική επιφάνεια».

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση της εφαρμογής του σεναρίου οι μαθητές θα μπορούν να:

1. Αποδίδουν σχεδιαστικά τον τρισδιάστατο χώρο με τις τεχνικές της προοπτικής.
2. Γνωρίζουν τα στοιχεία με τη χρήση των οποίων γίνεται η απόδοση του βάθους στη δισδιάστατη επιφάνεια.
3. Δημιουργούν χώρο μέσα στη δισδιάστατη σχεδιαστική τους επιφάνεια.

B2. Ενορχήστρωση της τάξης

Οι μαθητές, σε προηγούμενα μαθήματα, έχουν ήδη εμπειρία με τοποθέτηση αντικειμένων εκ του φυσικού στο χαρτί, έχουν σχεδιάσει με μολύβι συνθέσεις, έχουν κάνει μετρήσεις με κάθετους, οριζόντιους, πλάγιους άξονες και έχουν αποδώσει φωτοσκίαση σε όλες τις συνθέσεις τους.

Στο παρόν σενάριο, οι μαθητές εργάζονται ατομικά στην αρχή και μετά χωρίζονται σε ομάδες των 4-5 μελών. Τα μέλη της τάξης έχουν εμπειρία εργασίας σε ομάδες.

B3. Υλικοτεχνική υποδομή

Αναγκαία υλικοτεχνική για την υλοποίηση του σεναρίου:

- Μολύβια
- Χαρτιά 150 γρ. ελευθέρου σχεδίου A4
- Μία ψηφιακή μηχανή ανά ομάδα ή ένα κινητό τηλέφωνο με δυνατότητα λήψης φωτογραφιών
- Σύνδεση στο διαδίκτυο
- Οθόνη προβολής και η/υ για παρουσίαση θέματος στην πρώτη φάση από τον καθηγητή.
- Εκτυπωτή για εκτύπωση φωτογραφιών των μαθητών.

B4. Τεκμηρίωση του σεναρίου

Το σενάριο είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να είναι ευέλικτο και ευπροσάρμοστο σε αλλαγές. Μπορεί να επεκταθεί χρονικά ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών. Η ομαδο-συνεργατική διδακτική προσέγγιση είναι μία σύγχρονη παιδαγωγικά μέθοδος η οποία κρίνεται συμβατή και για τους στόχους του μαθήματος του ελευθέρου σχεδίου.

Η χρήση απλών ψηφιακών εργαλείων, βασισμένων στο σύννεφο, βελτιώνει τις ψηφιακές δεξιότητες σε μαθητές που δεν έχουν αντίστοιχη εμπειρία χρήσης ή αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Μαθητές με ψηφιακές δεξιότητες, μπορεί να βοηθούν μέλη της ομάδας τους, που πιθανά να αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Γ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Γ1. Πορεία διδασκαλίας

Να περιγράψετε την πορεία της διδασκαλίας σύμφωνα με τις φάσεις της διδακτικής προσέγγισης που επιλέξατε με αναφορά και στους διδακτικούς στόχους (Β1) και στο φύλλο εργασίας (Γ3).

Φάση 1η Φωτογράφιση εσωτερικών χώρων του σχολείου με ένα σημείο φυγής

Ο εκπαιδευτικός γνωστοποιεί το πρόβλημα στους μαθητές θέτοντάς το ως εξής:

Για την ανάγκη δημιουργίας ενός εντύπου του σχολείου, χρειάζονται να χρησιμοποιηθούν εικόνες του κτιρίου του σχολείου. Αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθούν σχέδια με μολύβι αντί για φωτογραφίες, ώστε το έντυπο έχει μία πρωτοτυπία. Σε πρώτη φάση διαπιστώνεται η ανάγκη να αποτυπωθούν οι εσωτερικοί χώροι του σχολείου με ελεύθερο σχέδιο. Ανατίθεται στους μαθητές να σχεδιάσουν με μολύβι σχέδια και να εκφράσουν αντίστοιχα τις καλλιτεχνικές τους ανησυχίες μέσα από αυτά.

Σε επόμενη φάση, η οποία αποτελεί μέρος του μελλοντικού-επόμενου σεναρίου, οι μαθητές θα σχεδιάσουν με μολύβι το κτήριο εξωτερικά και τους χώρους περιμετρικά.

Οι μαθητές ανά ομάδες θα περιηγηθούν στους χώρους του σχολείου, θα βρουν διαδρόμους και αίθουσες προς σχεδίαση και θα τα φωτογραφίσουν με τις ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές που θα τους παραχωρηθούν ή με την φωτογραφική μηχανή από τα κινητά τους τηλέφωνα (αφού έχουν πάρει τις αντίστοιχες άδειες) με κεντρική προοπτική (προοπτική ενός σημείου φυγής).

Με το πέρας του σχεδίου με ελεύθερο, οι μαθητές ανεβάζουν τις φωτογραφίες που έχουν «τραβήξει» σε έναν φάκελο σε ένα «υπολογιστικό σύννεφο» πχ google drive ή εναλλακτικά στην e-class του στο πανελλήνιο σχολικό δίκτυο (στην ενότητα «εργασίες» του μαθήματος του ελεύθερου σχεδίου). Εάν υπάρχει αδυναμία διαμοιρασμού των φωτογραφιών με τους προαναφερόμενους τρόπους, οι μαθητές δίνουν τις κάρτες μνήμης ή τις συσκευές τους στον καθηγητή, ώστε να γίνει η μεταφόρτωση και η εκτύπωσή τους.

Φάση 2η Ελεύθερο Προοπτικό Σχέδιο

Ο εκπαιδευτικός τυπώνει τις φωτογραφίες των μαθητών και τις μοιράζει στις ομάδες.

Οι μαθητές έχουν μία ώρα στη διάθεσή τους, να συγκρίνουν, να διορθώσουν και να μελετήσουν τις εικόνες που έχουν φωτογραφίσει στην πρώτη φάση και να τις συγκρίνουν με τα σχέδια τους. Οι μαθητές σχεδιάζουν ατομικά και ανταλλάσσουν απόψεις και γνώμες σχετικά με την σύνθεση, την κλίμακα, την προοπτική κλπ στην ομάδα που συμμετέχουν.

Φάση 3η Ελεύθερο Προοπτικό Σχέδιο

Οι μαθητές ανά ομάδες παρουσιάζουν τα έργα τους. Ο καθηγητής έχει μοιράσει στις ομάδες μία ρουμπρίκα αξιολόγησης και βάση αυτής, αφού πρώτα κάνουν μία εισαγωγή, αξιολογούν και αυτοαξιολογούν τα σχέδιά τους καθώς και τα στάδια/φάσεις του σεναρίου.

Ο καθηγητής στο τέλος κάνει μία ανακεφαλαιωτική εισήγηση και προϋδεάζει τους μαθητές για το τι θα επακολουθήσει στα επόμενα μαθήματα.

Γ2. Πρόσθετα στοιχεία

Το σενάριο μπορεί να προσαρμοστεί με τις ανάλογες αλλαγές και προσαρμογές στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, σε γυμνάσια καθώς και σε τομείς και ειδικότητες του επαγγελματικού σχολείου.

Εάν είναι υπάρχει περιορισμός, έλλειψη ψηφιακών μηχανών και «έξυπνων» κινητών συσκευών η αδυναμία χρήσης φωτογραφικής καταγραφής, οι ομάδες των μαθητών μπορούν να σκισάρουν εκ του φυσικού τους εσωτερικούς χώρους του σχολείου.

Πηγές

1. [Παρουσίαση σχεδίων με ένα σημείο φυγής](#)
2. [Σχέδια με μολύβι εσωτερικών χώρων σχολείων](#)

Δ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δ1. Φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 1: Σχεδίαση και φωτογράφιση εσωτερικών χώρων σχολείου

Η ομάδα σας έχει ως αποστολή να σχεδιάσει με ελεύθερο χέρι τους εσωτερικούς χώρους του σχολείου σας.

- Να περιηγηθείτε στους χώρους του σχολείου.
- Να σχεδιάσετε με μολύβι τα σημεία ενδιαφέροντες σύμφωνα με τους κανόνες της προοπτικής ενός σημείου.
- Σας δίνεται ανά ομάδα μία ψηφιακή φωτογραφική μηχανή ώστε να πάρετε λήψεις της σύνθεσης που σχεδιάζετε με μολύβι.

Παραδείγματα συνθέσεων προοπτικής ενός σημείου:

- Να ανεβάσετε τις φωτογραφίες σας σε έναν κοινόχρηστο φάκελο στο «σύννεφο».
- Η σύνδεσμος για να ανεβάσετε τις φωτογραφίες σας είναι [εδώ](#).

Διάρκεια δραστηριότητας: 45 λεπτά

Δραστηριότητα 2: Σχεδιασμός με μολύβι

Στην ομάδα σας, έχουν δοθεί τυπωμένες μερικές από τις φωτογραφίες που είχατε ανεβάσει στο «σύννεφο». Το κάθε μέλος τις ομάδας συγκρίνει τα σχέδια με τις φωτογραφίες. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην σύνθεση και στον τρόπο απόδοσης της κεντρικής προοπτικής.

Σας δίνονται μολύβια B, 2B, 4B καθώς και χαρτί διάστασης A4 150 γρ.

Διάρκεια δραστηριότητας: 65 λεπτά

Δραστηριότητα 3: Παρουσίαση έργων και αξιολόγηση

Ανά ομάδες θα παρουσιάσετε τα έργα σας και θα τα περιγράψετε. Σύμφωνα με την ρουμπρίκα αξιολόγησης που σας έχει μοιραστεί, αυτό-αξιολογίστε τα έργα σας. Κατά την παρουσίαση των έργων των υπόλοιπων ομάδων μπορείτε να καταθέσετε την άποψή σας (ετερο-αξιολόγηση έργων).

Σας δίνεται μία ρουμπρίκα αξιολόγησης.

Διάρκεια δραστηριότητας: 25 λεπτά

Δ2. Αξιολόγηση – Ανατροφοδότηση

Εργαλεία και τρόπος αξιολόγησης: Ρουμπρίκα, αυτοαξιολόγηση, ετεροαξιολόγηση, ομαδοσυνεργατικό τρόπος.

Οι μαθητές χρησιμοποιούν μία ρουμπρίκα με τρία τέσσερα κριτήρια αξιολόγησης και αξιολογούν-αυτοαξιολογούν και ετεροαξιολογούν τα παραγόμενα σχέδια με μολύβι και τα συγκρίνουν με φωτογραφίες, με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού.